

Krkatá bába: unikát, který respektovali i stavitelé Hitlerovy dálnice

10. dubna 2015

Vznešenou a hrdě vyhlížející dámu potkáte při toulkách malebným údolím říčky Lubě, v opuštěné krajině severně od Brna. Kamenná hříčka přírody vzbudila dokonce respekt u projektantů Hitlerovy dálnice, kteří kvůli ní vymysleli neobvyklou mostní rozdvojku.

[Dalších 15 fotografií v galerii](#)

Rozhledna nad Žernovníkem | foto: Martin Janoška, pro iDNES.cz

Stává se často, že překvapivě hezké zážitky si člověk odnáší z návštěvy míst, kde není zdánlivě vůbec nic zajímavého. Platí to v plné míře pro malou [oblast](#) mezi Tišnovem a Černou Horou, kde byla sníženina Boskovické brázdy v důsledku kerných pohybů zemské kůry vyzdvižena a má dnes charakter málo osídlené vrchoviny. Nejvýraznějším krajinným prvkem je zde klikatící se údolí říčky Lubě – ideální místo pro netradiční výlet pěšky nebo na kole.

Přes lávky a brody

Nejlépe dostupným východiskem do údolí Lubě je vesnice Újezd u Černé Hory ležící jen 2 km od velmi frekventované a co se týče bezpečnosti provozu neblaze proslulé silnice Brno – Svitavy. Zatímco po hlavní silnici sviští jedno [auto](#) za druhým, v Újezdě kousek vedle je naprostý klid a začíná tu opuštěný venkov.

Fotogalerie

Zobrazit fotogalerii

Modrá turistická značka na kopečku mívá hezký, bíle svítící újezdský kostelík a hned z návsi sestupuje krátkým bočním údolím k říčce Lubě. Místo soutoku se jmenuje Ve Žlebě a oblíbili si ho hlavně chataři a v létě i táborníci. Místo pro romantiku jako stvořené.

Klikaticím se údolíčkem vedou turistické značky i značené cyklotrasy. Povrch [cest](#) je ovšem nezpevněný a místy dost přírodní, takže mnozí [cyklisté](#) budou za vlhkého počasí asi hodně nadávat. Blátivé úseky jsou časté. Vzrušujícím zpestřením mohou být za vyššího stavu [vody](#) četné brody, u nichž mnohde chybí lávky pro pěší. A pokud existují, nejsou zrovna vždy v použitelném, schůdném stavu. Je třeba počítat s jarním broděním studenou vodou.

Zakletá Krkatá bába

Červená turistická značka směřuje od rozcestí Ve Žlebě proti proudu svižně tekoucí říčky, která se vine a klikatí malebným zalesněným údolíčkem. Po necelých třech kilometrech se vpravo ve svahu objeví načervenalé slepencové skály ve tvaru zaoblených pyramid a kousek za nimi vysoko nad cestou strmé skalisko zakončené 2,5 m vysokým útvarem v podobě lidské hlavy na dlouhém [krku](#). Lidová fantazie mu dala přiléhavý název Krkatá bába.

Vesnice Lubě

Krkatá bába

Kromě hlavy na bábě rozeznáte dlouhý krk a při troše fantazie i nos a oči. Zdola od cesty tohle ovšem vidět není, je třeba se po strmých kozích stezkách vyškrábat nahoru a prohlédnout si skálu zblízka. Terén je ale hodně vzdušný! Hezkou podívanou bohužel trochu ruší větve okolních stromů a pokroucená borovice, která se sklání přímo na hlavu báby. Přírodní památka je výjimečná nejen neobvyklým tvarem, ale i horninovým složením. Skálu totiž tvoří načervenalý permský slepenec, což je materiál, který netvoří žádná jiná skaliska na Moravě.

Krkatá bába je známá už téměř tisíc let, zmínka o ní se nachází v zakládací listině Opatovického kláštera z roku 1073. Podle jedné z lidových pověstí jde o krásnou, ale zrádnou nevěstu, kterou kdosi zaklel během [svatby](#). Druhá verze hovoří o zakleté staré čarodějnici se stádem ovcí (skalních pyramid), kterou proměnila v kámen jiná konkurenční čarodějnice při sporu o využívání okolních luk k pastvě dobytka a sběru bylin.

Krkatá bába

Dálniční čtyřmostí nad Krkatou bábou

V dubnu roku 1939 se započalo v Boskovické brázdě se stavbou říšské, lidově řečeno Hitlerovy dálnice, která měla spojit města Vídeň a Vratislav a navázat na systém autostrád v Prusku a Rakousku. Stavba trvala tři roky a z plánovaného projektu 320 km byl rozestavěn 85 kilometrů dlouhý úsek od Městečka Trnávky po Opatovice u Rajhradu.

[Torza Hitlerovy dálnice](#)

Podívejte se, co zůstalo na Malé Hané postaveno z plánované dálnice Vídeň-Vratislav

Dálniční těleso mělo přetínat mostem také údolí Lubě a to přímo v místě, kde se tyčí Krkatá bába. Tím by se ale skalní útvar naprosto znehodnotil a pokud by nebyl stržen, octnul by se přímo pod betonovým mostem. Říšským projektantům však kupodivu nebyl osud skály lhostejný, a přestože tehdy žádná státní ochrana této přírodní lokality neexistovala, vymysleli velmi neobvyklé řešení – navrhli vést dálnici nepřirozeně tak, že jednotlivé jízdní směry od sebe oddělili a pro každý směr navrhli samostatné mosty. V koridoru mezi nimi o šířce až 140 m se měla tyčit dominantní Krkatá bába. Dokonce se uvažovalo o vyhlídkové terase z dálnice do údolí, k níž by vedl chodníček od 300 metrů vzdáleného odpočívadla.

Údolí Lubě

Krajina nad údolím Lubě

Dálniční dvojmostí nad údolím Lubě mělo pokračovat i přes paralelně tekoucí Hlubocký potok, takže by to bylo ve skutečnosti unikátní čtyřmostí. Z plánovaného projektu se dochovaly drobné zemní práce a pozůstatky staveniště na obou předmostích západní mostní větve. Situaci v terénu názorně ukazuje tabule naučné stezky.

Dlužno podotknout, že přes Krkatou bábu má po tělese bývalé Hitlerovy dálnice v budoucnu vést rychlostní komunikace R43. Bude jistě zajímavé sledovat, jak si stavitelé poradí s Krkatou bábou.

Nejmenší hrad na Moravě

Krkatá bába však není jediným pozoruhodným cílem v dané oblasti. Severně odtud stojí za návštěvu nová rozhledna nad [obcí](#) Žernovnick z léta 2014. Stojí na místě starého vodojemu a je z ní krásný rozhled do severní části Boskovické brázdy zvané Malá Haná, z níž vystupují dva dominantní oblé kopce Malý a Velký Chlum.

Boskovická brázda z rozhledny nad Žernovníkem

Zřícenina Trmačov

Opačným jižním směrem se při trase modré turistické značky u vesnice Hluboké Dvory na okraji [lesa](#) ukrývá zřícenina Trmačov. Na první pohled je zřejmé, že nestojí na žádném kopci a nejedná se tudíž o typický hrad, ale něco mezi hradem a tvrzí. Zachovalo se torzo zděné válcové věže (bergfrit) a jinak téměř nic, jen hluboké okružní příkopy. Trmačov bývá označován jako nejmenší hrad bergfritového typu na Moravě.

Z Trmačova pokračuje modrá značka k velkému partyzánskému památníku z roku 1946, který připomíná odbojovou činnost 3. úderné roty generála Luži na Tišnovsku v letech 1944-45. Památník se zrovna opravuje a zřejmě se chystá na květnovou [oslavu](#) konce druhé světové války.

Může se hodit

Itinerář trasy

Újezd u Černé Hory – Ve Žlebě, 1 km (modrá) – Malá Lhota, 4 km (cyklotrasa 5197) – Žernovník, 6 km (cyklotrasa 5197) – Lubě, 9 km (červená) – Krkatá bába, 11 km (červená) – Ve Žlebě, 13 km (červená) – Hluboké Dvory, 15 km (modrá) – Trmačov, 16 km (modrá) – Partyzánský památník, 18 km (modrá) – Skalička, 21 km (zelená) – Ve Žlebě, 23 km (cyklotrasa 5197) – Újezd u Černé Hory, 24 km (modrá).

SKÓRE ROVNOSTI:

Přecházíte železniční koleje tam, kde nemáte?

OBRAZEM: Žernovník se chlubí novou rozhlednou. Z modřínového dřeva

Na horizontu zřícenina boskovického hradu nebo zámek v

11.8.2014

Žernovník /FOTOGALERIE, VIDEO/ - Na horizontu zřícenina boskovického hradu. Nebo zámek v Černé Hoře. Jako na dlani. Při dobré viditelnosti jsou na dohled také Jeseníky nebo Pálavské vrchy. Takový rozhled mají v těchto dnech turisté, kteří přijedou do Žernovníka. Místní totiž otevřeli novou rozhlednu.

FOTOGALERIE

Dalších 11 fotografií

Je vysoká přibližně patnáct metrů. Výstup na ochoz vyhlídky je zdarma. Stavět rozhlednu začali dělníci v Žernovníku letos v květnu. „Jako základ nám posloužil starý vodojem z počátku šedesátých let, který stojí na konci obce ve směru na Lubě. Na něm jsme udělali dřevěnou konstrukci z modřínu ve tvaru šestiúhelníku s krytým ochozem. Schody jsou z dubového dřeva,“ popsal rozhlednu starosta Žernovníka Josef Zvěřina.

Stavba rozhledny stála přibližně dva miliony osm set tisíc korun. Část nákladů pokryjí dotace z Evropských fondů.

Autor: Jan Charvát

Líbí se vám zpravodajství Deníku?

Hlasujte pro něj v anketě **Křišťálová lupa**.

Přijďte ochutnat
to nejlepší
z Velkopavlovicka

DALŠÍ ČLÁNKY Z RUBRIKY

Studenti z Blanenska stále častěji míří do zahraničí

Lhota Rapotina má hezčí knihovnu

OBRAZEM: Farmářské trhy v Blansku voní burčákem, tlačenkou i jablky

Tip na víkend: na Blanensku se chystá hrnčířský i medový jarmark

Petici bojují za zachování lesních školek. Kvůli novému zákonu jim hrozí zánik

20
KOL VE HŘE
ZDARMA+OBROVSKÁ
PRÉMIE

HRÁT ZDARMA

NEJČTENĚJŠÍ

NEJDISKUTOVANĚJŠÍ

Města na Blanensku chtějí více strážníků

Všechny články

Zpravodajství

Kultura

Ekonomika

Sport

O zrcadle

Inzerce

PDF noviny

Předplatné

Partneři

Redakce

Kontakty

První lidé vystoupají na rozhlednu u Žernovníku příští víkend

1.8.2014 11:56 | Původní vydání | [Michal Záboj](#)

Žernovník – Turistům se na Blanensku otevře další rozhledna. Podívat se do krajiny budou moci nedaleko Žernovníku. Poprvé už za několik dnů.

Vizualizace obec Žernovník

Přes dvanáct metrů vysoká rozhledna vyrostla na bývalém vodojemu. Spolu s ním bude mít přes patnáct metrů a z této výšky se budou také návštěvníci rozhlížet do okolí.

„Turisté při příznivém počasí uvidí Jeseníky, boskovický hrad a široké okolí do vzdálenosti asi dvaceti kilometrů. Vidět by měla být i Pálava,“ upřesnil starosta Žernovníku Josef Zvěřina (nez.) s tím, že rozhled lidem upřesní panoramatické fotografie na ochozu.

Konstrukce rozhledny ve tvaru šestiúhelníku je postavená z modřínového dřeva, schody jsou dubové. Vybudování vyhlídky obec přišlo na necelé tři miliony korun, ze kterých by část měla být pokryta z dotace ROP Jihovýchod.

„Myslím, že rozhledna bude mít velký přínos pro region, turistiku a cykloturistiku. Zviditelní se jednak tato část okresu Blansko, mikroregion Černoohorsko a v poslední řadě i samotná obec,“ dodal starosta.

Rozhledna bude přístupná bezplatně. První lidé na rozhlednu vystoupají 10. srpna, kdy se v Žernovníku koná pout' na svatého Vavřince.

Kromě otevření nové vyhlídky se v Žernovníku na pout' uskuteční dvě taneční zábavy, v sobotu nohejbalový turnaj a mše svatá u kapličky a v pondělí pak popout'ová veselice na vyletišti a vystoupení Veselé trojky Pavla Kršky v zahrádce Ahoj.

To se mi líbí Buďte první mezi svými přáteli, kterým se to líbí.

Další z rubriky

[Ulice před nádražím v Blansku se nově jmenuje Edvarda Beneše](#)

[Policisté na blanenském zámku převzali medaile za věrnou službu](#)

[Amerika díl pátý: WASHINGTON D.C. poprvé – Řekni, kde ti muži jsou](#)

[Policie vyloučila, že kruh na poli u Boskovic vytvořili mimozemšťané](#)

[Policie prověřuje hospodaření letovického kulturního střediska](#)

[Dostavba haly rozděluje lídry do komunálních voleb v Boskovicích](#)

RIHORIHO CZ, s.r.o.
přímé vyhledávání osobních dat,
přímé káse, masových systémů,
společnost osob a věcí.

HLEDA KANDIDÁTA NA POZICI

DĚLNÍK DO VÝROBY